

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Aanpak Radicalisering & Extremisme DJI

Frank Borst

f.borst@dji.minjus.nl

Maarten van Leyenhorst

m.v.leyenhorst@dji.minjus.nl

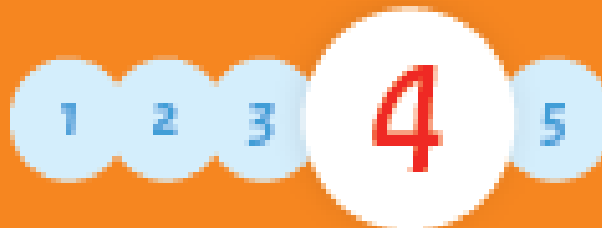
NIFP

22-01-2019

Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland

Actueel dreigingsniveau: Substantieel

September 2018

DTN nummer 48

[Binnenland](#) [Buitenland](#) [Politiek](#) [Economie](#) [Show](#) [Gezond](#) [Bizar](#) [Wetenschap](#) [Auto](#) [Digita](#)

De 34-jarige Hardi N. is hoofdverdachte en zou een leidende rol hebben gehad in de terreurplannen.

0:26 / 0:49

Vrijdag 31 augustus

FOTO FLIP SINGER/EPA

Rechtsse demonstranten en oproerpolitie, op 27 augustus in Chemnitz, in het oosten van Duitsland.

ONDERZOEK JIHADISME

Terreurverdachte is vaak ex-crimineel

Het profiel van jihadisten verschilt nauwelijks van dat van 'gewone' criminelen, blijkt uit onderzoek.

Door **Andreas Kouwenhoven** en **Martin Kuiper**

AMSTERDAM. Bijna tweederde van de Nederlandse terreurverdachten is verdachte geweest van een ander misdrijf. Het gaat om veel voorkomende vergrijpen zoals bedreiging, winkeldiefstal of verstoring van de openbare orde. Een groot deel is meerdere keren door de politie opgepakt geweest voor zo'n delict. Dit blijkt uit onderzoek van het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving dat deze vrijdag uitkomt.

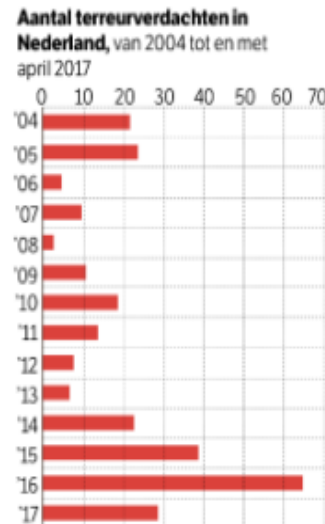
Om zicht te krijgen op de criminele en sociaal-economische achtergrond

van terreurverdachten bekeken de onderzoekers een databestand van het Openbaar Ministerie (OM) met daarin bijna alle terreurverdachten van de afgelopen veertien jaar: 353 personen. Van 279 verdachten konden gegevens worden gekoppeld aan geanonimiseerde informatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Het merendeel van de verdachten zijn jongeren die in Syrië zijn gaan vechten voor een terroristische groep, maar ook leden van de Hofstadgroep en een aantal extreemrechtse terrorismeverdachten.

Het is voor het eerst in Nederland dat de achtergrond van terreurverdachten op deze schaal in kaart is gebracht. Bijna tweederde van hen heeft alleen een vorm van lager onderwijs afgerond, 4 procent behaalde een diploma in het hoger onderwijs. Ruim de helft van hen werkt niet; vaak ontvangen ze een uitkering.

De resultaten staan haaks op het

Steeds jonger en criminelier

hardnekkige beeld van de terrorist als relatief hoogopgeleid. Dat is ontstaan omdat veel vliegtuigkapers van 9/11 - de aanslagen op het WTC in New York en het Pentagon in Washington - hoogopgeleid waren. „Hun profiel verschilt nauwelijks van dat van de gewone crimineel”, zegt criminoloog Elanie Rodermond, een van de onderzoekers.

Met name de groep terreurverdachten die sinds de opkomst van IS is ontstaan, is jonger en criminelier. Een aanzienlijk deel van de daders van de aanslagen in Brussel en Parijs in 2015 en 2016 was ex-crimineel. Onlangs werden vier Nederlanders aangehouden in verband met wapenleveranties aan een Franse terrorist.

Een verklaring voor een verband tussen criminaliteit en terrorisme biedt het onderzoek niet. De onderzoekers vermoeden dat oud-criminelen die spijt hebben van hun daden, vatbaarder zijn voor radicalisering.

Volgens de onderzoekers moeten de jongeren die uit de criminaliteit willen stappen, beter worden begeleid. Relatief veel jihadisten verloren hun baan in het jaar voor zij van terrorisme werden verdacht.

Anti-terrorismecoördinator NCTV zegt in een reactie de verwevenheid tussen criminaliteit en terrorisme te herkennen uit Nederlandse contra-terrorismeonderzoeken. Bij eerdere aanslagen werd duidelijk dat terroristen gebruik maken van hun oude criminele netwerk om bijvoorbeeld aan wapens of valse identiteitskaarten te komen. Ook komt het voor dat jihadisten hun strijd willen bekostigen uit criminele inkomsten. Vorig jaar bleek dat jihadganger Marouane B. vanuit Syrië een Arnhemse vriend de opdracht gaf overvallen te plegen, om de jihad te financieren.

[+] Van winkeldiefstal naar terrorisme pagina 8

Wisselend bewolkt met in het midden en noorden buien, met onweer en hagel.

Inhoud

Opinie 18-19 | Cultuur C1-15 | Colofon C15 | Economie E1-9 | Sport E10-11 | Familieberichten E4 |

Bezorginformatie

nrc.nl/service of **088 572 0572**
ma t/m vr 08.00-19.45 uur, za 11.00-16.30 uur

Lees NRC ook online

Zo geregeld
Ga naar nrc.nl/activeer

ISSN 1380-2513

Voordelen:

- Geen beïnvloeding van andere gedetineerden
- Observeren van gedrag
- Monitoren van contacten met buiten
- Opgeleid personeel
- Interventies op maat
- Veel aandacht/ zorg

Nadelen:

- Broederschap en beïnvloeding
- Sober regime, verharding
- Status

Differentiatie

Leiders

Volgers

Criminele
opportunisten

VERA-2R Instrument
Development of a violent extremist risk-assessment instrument.

→ **Definitions** → **Implementation** → **Training**

The Violent Extremist Risk Assessment 2 Revised (VERA-2R) is a risk-assessment instrument specifically designed to assess risks related to terrorism and violent extremism.

The VERA-2R is developed to support the judgement of risk assessment and risk management of terrorists and violent extremists. Professionals in the judiciary, penitentiaries, law enforcement authorities and security services are increasingly confronted with violent extremists and terrorists.

Existing instruments for conventional individual violence are not sensitive to issues

→ **DARE**

DARE has two principle objectives.

Doorplaatsing van de TA naar Regulier

- 1/3 straf met strafrestant tussen 4 en 12 maanden
- Contra indicaties voor doorplaatsing
- Vluchtgevaar, uitlevering, verspreiding terroristische boodschap
- In beginsel geen beperkende maatregelen opgelegd
- Resocialisatie in laatste fase centraal

Resocialisatie deradicalisering en disengagement

Huidige aanpak

- 5 leefgebieden
- Gespreksvoering psych, experts, imam
- Begeleiding en toezicht RN, Gemeentelijke aanpak

Toezegging minister intensieve aanpak 600k voor intensivering

- Ketenbrede werkgroep resocialisatie
- Door ontwikkelen interventies / onderzoek
- Samenwerking DJI, RN, Gemeentes optimaliseren

Deradicaliseren / disengagement Inzichten vanuit onderzoek

Rapport inventarisatie DJI / RN / Universiteit Leiden

- 1) Vertrouwd gezicht en langdurige betrokkenheid
- 2) Belang van goede overdracht en informatiedeling
- 3) Ontkokerd, ketenoverstijgend werken
- 4) Specifieke interventies, mede gericht op ideologie

Ambitie om samenwerking op resocialisatie tussen DJI Gemeente, en RN te verstevigen

- Structurele afstemming tussen RN, DJI, Gemeente MAR
- Bij start detentie, periodiek, doorlopend
- Vanuit gedeelde visie doorlopende resocialisatie interventies borgen
- RN en Gemeente indien wenselijk binnen laten beginnen

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Gedetineerden met een terroristische achtergrond

Casus: Resocialisatie

22 januari 2019

1. Fictieve casus, wel praktijk
2. Twee fasen
3. Plenaire toelichting per fase
4. Discussie in subgroepjes per fase
5. Benoem woordvoerder
6. Plenaire discussie per fase

Gedrag op TA

(Justitieel) Verleden

Y heeft zich al in de **compostberging** op de TA. Y **viel niet op**. Y heeft deelgenomen aan **Kiezen voor Ideologie en persoonsbeschrijving** en hij heeft gesprekken gevoerd met zijn aangewezen **mentor**. Y heeft echter **nooit** **Verandering** Y (1995): **23-jarige man; Marokkaans & Nederlands paspoort, geboren en getogen in Utrecht**. In het Y **willen praten over zijn veroordeling**. Y spreekt over zijn ideologie, maar uit de beschikbare informatie van voor zijn Y **verleden opbeiding elektrotechniek, maar geen starterskwalificatie**. Y woonde bij zijn **ouders**, met **ook over zijn studies de enige niet** **naar de islam**, de **moslims gaan naar school en werken** **Nedlandse regering en verduidelikte samenleving die samen** **geeft om deze groep**. Zo vindt Y **vrijdagnmiddaggebed met medegegetineerden**, verder zoekt hij nooit contact met de imam.

dat hij nooit een eerlijke kans in NL heeft gehad en dat hij meermaals onterecht is veroordeeld. Y had **Huidige veroordeling** **voor zijn de reizen** **veel propaganda** **zijn de terroristische groep systeem**. Ook heeft Y **voordafgaand** **geïnitieerd is**. Y doet hier aan mee, **maar zijn medewerking is vooral oppervlakkig en lijkt** **aan zijn doelen te worden gebruikt om de gezochte groep aan te vullen als "in Nederlanderschap voor" jihad**. **instrumenteel**.

Y is **geen** **Deelnemer terroristische organisatie in Syrië/Irak (2014 – 2016)** **psychopaat** **Uit** van de huidige groep mededaders, noch van zijn criminele netwerk uit het verleden.

• **Actieve deelname aan de gewapende strijd** aldaar (2014 – 2016)
 In het **medisch dossier** wordt melding gemaakt dat bij Y sprake is van een bepaalde mate van **na te praten** **verspreiden** van haat zaaiende, geweldsverheerlijkende propaganda (2014 – 2016)
hoopmoed, een zucht naar **spanning** en een zekere gevoeligheid voor **beïnvloeding**. Er zou verder **deze sprake zijn van psychologische problemen**. Y heeft **nooit met de psycholoog** **van de TA willen praten**.

1. In hoeverre is dit een zorgelijke casus?
2. Wat wil je nog meer weten?
3. Wat zal de primaire bejeging zijn van Y in jouw inrichting?
4. Kun je o.b.v. hiervan al doelen opstellen en evt. al in gang zetten voor re-socialisatie?

Ideologie

Houding & Gedrag

- In tegenstelling tot op de TA, toont Y zich op de PI wel **openlijk gediscrimineerd**, met name over zijn verblijf op de TA. Hij noemt de TA een **moslimfabriek** en zegt dat de Nederlandse overheid dit alleen maar heeft opgezet om van "mondige moslims af te komen"
- Y **werkt niet mee** aan programma's binnen de inrichting.
- Y **verzamelt**, met name jongere, **medege-detineerden** en **deelt verhalen uit Syrië** en van zijn overblijven op de TA. Er zijn zorgen dat Y op de PI een extremistisch **gedachtegoed verspreidt**
- Y gaat **niet in gesprek met imam**, hij gaat ook niet meer naar het vrijdagmiddaggebed.
- Y heeft **schriftelijke correspondentie** met ex-medege-detineerden van de **TA**

Contacten (binnen en buiten detentie)

- In deze correspondentie **schept Y op over zijn status** als Syriëganger in de PI en informeert naar **propaganda** van extremistische kennishouders
 - De **ouders** van Y komen nog steeds op bezoek.
 - Y wil echter **niet** dat nogmaals een vorm van **stelseltherapie** wordt opgezet.
- RN** start het contact om toe te werken naar re-integratie. **Y gaat met RN in gesprek maar wil niet praten over zijn vermoedelijke ideologie.**

Zijn **praten** **medege-detineerden** geregeld op bezoek. **Y gaat met enkele andere voormalige TA-gedetineerden** geregeld op bezoek.

1. Waar moet/kan DJI op inzetten t.b.v. resocialisatie (doelen, mogelijkheden)?
2. Welke partijen zijn hiervoor vereist?
3. Hoe krijg je die rondom de tafel?
4. Wat is verder nodig?

DANK VOOR JULLIE AANDACHT

Frank Borst

f.borst@dji.minus.nl

Maarten van Leyenhorst

m.v.leyenhorst@dji.minjus.nl